

DEPATMAN SÈVIS PIBLIK

PLAN AKSÈ LENGWISTIK

DEFINISYON

Depatman oswa DPU: Vle di Depatman sèvis piblik Massachusetts.

Divizyon: Vle di yon branch nan Depatman an ki responsab pou sipèvizon yon fonksyon espesifik nan Depatman an.

Ofisye Odyans: Vle di yon avoka Komisyon an deziyen¹, datre Lwa Jeneral c. 25, § 4, pou prezide yon pwosedi Depatman.

Moun ki gen kapasite ki limite nan lang anglè oswa moun ki gen LEP: Sa vle di yon moun ki pa pale anglè kòm yon lang prensipal epi ki gen yon kapasite limite pou li, pale, ekri oswa konprann anglè.²

Dokiman Vital: Vle di yon dokiman ki gen enfòmasyon ki enpòtan pou jwenn sèvis oswa bay konsyantizasyon w dwa oswa lalwa egzije sa.

Aksè Lenguistik: pèmèt moun ki gen LEP yo aksede nan menm sèvis ak moun ki pale anglè.

Aksè Enpòtan: Asistans nan lang ki pèmèt komunikasyon egzat, alè ak efikas gratis pou moun ki gen LEP ki bezwen asistans pou retire baryè nan komunikasyon, tankou entèpretasyon nan lang siy, soustire nan tan reyèl oswa lòt fòm komunikasyon aksesib, datre Tit VI la. Lwa sou Dwa Sivil 1964, jan yo te amande sa, Seksyon 504 Lwa Reyabilitasyon 1973, Lwa sou Diskriminasyon laj 1975, Tit IX Amannman Edikasyon 1972 ak Seksyon 13 Amannman Lwa Federal pou Kontwòl Polisyon Dlo 1972 (yo rele kolektivman). kòm Lwa Federal Antidiskriminasyon "). Aksè efikas vle di aksè ki pa retade anpil, restriksyon oswa enferyè an konparezon ak pwogram oswa aktivite yo bay moun ki gen kapasite anglè.

Popilasyon Jistics Anviwònmantal: Yon katye ki satisfè youn oswa plis nan kritè sa yo: (i) revni medyàn chak ane nan kay la pa depase 65% revni medyàn chak ane nan kay la; (ii) minorite yo reprezante 40% oswa plis nan popilasyon an; (iii) 25% oswa plis nan kay pa metrize lang anglè a; oswa (iv) minorite yo konstitye 25% oswa plis nan popilasyon an epi revni medyàn chak ane nan kay minisipalite kote distri a ye a pa depase 150% nan revni anyèl medyàn nan kay la ak nan eta a.

Tradiksyon: Pwosesis konvèti tèks ekriti soti nan yon lang sous an tèks ekri e ki tradwi nan yon lang sib, pi konplè e plis presi posib, pandan l toujou gen menm fòm, ton ak entansyon tèks la, epi pran an konsiderasyon diferans ki genyen nan kilti ak dyalèk.

---

¹ Yo sipèvize depatman an atravè twa manm- Komisyon Sèvis Itilite Commonwealth te nonmen atravè Sekretè Biwo Egzekitif Afè Enèji ak Anviwònman an ak apwobasyon Gouvènè a. Sekretè a deziyen youn nan Komisyonè yo kòm prezidan. GL c. 25, § 2; gade tou <https://www.mass.gov/guides/the-dpu-commission> (dènye vizite 24 novanm 2023).

² Biwo Egzekitif Administrasyon ak Finans, Biwo Aksè ak Opòtinite, *Regleman Aksè Lang ak Gid Enplemantasyon 2* (20 Mas 2015) ki disponib nan www.mass.gov/doc/language-access-guidelines/download.

Entèpretasyon: Aksyon pou koute, konprann, analize ak trete yon komunikasyon nan yon sèl lang (lang sous) epi ³apresa rann li aloralman e fidèlman nan yon lòt lang pale (lang sib) pandan y ap kenbe menm siyifikasyon an. Pou moun ki gen sèten andikap ki afekte komunikasyon, sa ka gen ladan konprann, analize ak trete yon komunikasyon pale oswa siyen nan lang sous la e fidèlman transmèt enfòmasyon sa a nan yon lang sib ki gen tit oswa ki siyen pandan yo kenbe menm siyifikasyon sa a.

Sektè Resansman: Biwo resansman Etazini an itilize yon sektè resansman pou kolekte enfòmasyon sou moun ki abite nan chak pati nan peyi a. Tout peyi a divize pa sektè resansman, epi, pou chak sektè, yo bay enfòmasyon diferan sou moun ki abite la, enfòmasyon sou lang yo pale emkli ladan I tou.

---

³ Entèprete avèk presizyon ak yon fason ki konplè san w pa ajoute oswa retire siyifikasyon an.

DEKLARASYON MISYON

Depatman Itilite Piblik yo se yon ajans ajisman ki sipèvize pa yon komisyon ki gen twa manm. Depatman an responsab pou sipèvizon kouran elektrik, gaz natirèl ak dlo ki posede envestisè yo nan Commonwealth la. Anplis de sa, Depatman an kontwole sekirite konpayi otobis yo, konpayi demenajman yo ak konpayi rezo transpòtasyon yo. Nou menm tou nou sipèvize sekirite tiyo gaz natirèl yo. Depatman an responsab tou pou sipèvize, sekirizee ekipman ak operasyon pou Massachusetts Bay Transportation Authority (MBTA) kòm Ajans Sipèvizon Sekirite Eta (SSOA). Depatman an gen responsabilite pou devlope altènativ a règleman tradisyonèl yo, kontwole kalite sèvis yo, ak chwazi local pou kèk enstalasyon enèjetik.

Mision DPU a se asire dwa konsomatè yo pwoteje epi konpayi sèvis piblik yo ap bay sèvis ki pi fyab ak pri ki pi ba posib. Depatman an ap chèche ankouraje sekirite, asirans, fyab nan sèvis, abòdab, ekite epi redwi emisyon gaz ki lakòz efè tèmik.

I. ENTWODIKSYON

Depatman an devlope e prepare Plan Aksè Lenguitik (Language Access Plan, LAP) sa a ki eksplike efò kontinyèl yo fè pou bay sèvis lenguistik pou moun ki gen Kapasite anglè limite (LEP). LAP a konfòm ak egzijans Dekrè Egzekitif 615 la.⁴

Plan sa a tou defini aksyon ajans nou an ap pran pou asire aksè enpòtan nan pwogram, sèvis, aktivite ak materyèl pou tout moun ki gen LEP.

Depatman an sèvi yon popilasyon divès laj ak orijin lengwistik, epi travay li afekte prèske tout moun nan Commonwealth nan Massachusetts. Yon elektè kenbe dwa pou l identifye tèt li kòm LEP.

II. OBJEKTIF

Objektif plan sa a se asire moun ki gen LEP gen aksè enpòtan nan pwosedi Depatman, pwogram, sèvis, aktivite ak materyèl.

Depatman an pran angajman pou fè sèvis yo disponib pou moun ki gen LEP yo yon pati nan misyon li. Dapre angajman sa a, Depatman an pral fè efò rezonab pou asire moun ki gen LEP gen aksè a sèvis nou yo.

---

⁴ Dekrè Egzekitif Nimewo 615, "Pwomosyon Aksè a Sèvis ak Enfòmasyon Gouvènman an nan Idantifye ak Minimize Baryè Aksè Lang yo," (13 septanm 2023) ki disponib nan <https://www.mass.gov/executive-orders/no-615promoting-access-to-government-services-and-information-by-identifying-and-minimizing-language-accessbarriers>.

LAP sa a pa kreye nouvo sèvis; men pito, li konfime yon angajman pou elimine baryè pou moun ki gen LEP nan aksè nan sèvis ki egziste deja epi l'asire l'anplwaye ajans yo ka ede moun ki gen LEP jwenn aksè nan resous sa yo. Depatman an pral fè efò rezonab pou bay moun ki gen LEP yon bon asistans nan lang nan yon fason ki jis e alè, pou asire aksè enpòtan nan sèvis DPU yo. Aderans ak LAP sa a pral ankouraje konfòmite ak lwa federal antidiskriminasyon (egzanp Tit VI Lwa sou Dwa Sivil 1964) ak konsèy kont diskriminasyon orijin nasyonal, lwa antidiskriminasyon eta a, Dekrè Egzekitif 526, ak Dekrè Egzekitif 615.

Objektif LAP a se pou:

- Amelyore aksè ak kalite sèvis Depatman, pwogram, ak aktivite pou moun ki gen LEP; epi
- Diminye nenpòt diferans ak reta nan pwovizyon sèvis ak pwogram pou moun ki gen LEP.

III. POLITIK

Regleman Depatman an se pou bay moun ki gen LEP aksè siyifikatif nan pwogram, sèvis ak aktivite atravè materyèl tradui ak entèpretasyon, jan sa awopriye. Depatman an pral aplike pratik ki dekri la a pou asire sa moun ki gen LEP gen yon opòtinite enpòtan pou patisipe ak enflianse pwosedi Depatman an. Sèvis LEP DPU yo pral gide atravè kat faktè analiz: (1) kantite moun LEP ki kapab afekte atravè yon pwogram ak aktivite, (2) frekans moun LEP yo vin an kontak ak aktivite pwogram nan, (3) nati ak enpòtans pwogram ak aktivite a nan lavi moun epi (4) resous ki disponib pou DPU.

IV. APLIKABILITE

Regleman sa a aplike nan tout divizyon nan depatman an ak nan ajans la an antye.

V. AJANS PATISIPASYON PIBLIK LA

Depatman an gen yon biwo ki sitiye nan One South Station, Boston, k ap sèvi tout Commonwealth la. Depatman an kominike avèk publik la nan plizyè fason. Pwen prensipal kontak ak publik la se atravè Divizyon Konsomatè, Legal, Sekirite Pipeline, Sekirite Tranzit Rail, Konpayi Rezo Transpò (TNC), Sipèvizon Transpò, Sit ak Patisipasyon Publik ak Jistik Anviwònman. Anplis divizyon yo, ajans lan ap travay kontinyèlman pou amelyore sit entènèt li a epi li gen kont rezo sosyal pou bay publik enfòmasyon sou evènman k ap vini yo ak travay ajans lan.

- Depatman Divizyon Konsomatè an resevwa ak mennen ankèt sou plent konsomatè yo sou pwoblèm ki enplike bòdwo elektrisite, gaz natirèl ak dlo ki posede envestisè yo oswa sèvis sou yon liy gratis. Anplwaye Divizyon Konsomatè a reponn kesyon konsomatè yo tou ki rele liy dirèk la oswa ki kontakte Depatman an atravè imèl ak lòt mwayer.
- Depatman Divizyon Legal la prensipalman kominike avèk piblik la pandan odyans piblik ki fèt dapre Lwa Jeneral c. 30A, § 10. Anpil pwosedи Depatman an enplike yon odyans piblik pou bay moun ki gen enterè yo yon opòtinite pou yo tandé yo sou tarif yo ak sèvis sèvis piblik envestisè yo bay yo. Divizyon Legal tou reponn a kesyon piblik yo.
- Depatman Divizyon Sekirite Tiyo an angaje ak pwopriyetè kay ak kontraktè yo pandan konferans enfòmèl epi adrese kesyon piblik ki gen rapò ak zafè Dig Safe.
- Depatman Divizyon Sekirite Transpò Tren an responsab pou sipèvize, sekirize ekipman ak operasyon MBTA a, epi li resevwa ak reponn ak enkyetid piblik la konsènan Liy Ble, Liy Vèt, Liy Orange ak Liy Wouj MBTA.
- Depatman Divizyon TNC an kominike avèk aplikan chofè yo pandan odyans apèl pou refi yo. Divizyon TNC a tou gen konvèsasyon an pèsòn ak telefòn ak chofè rideshare pandan plizyè etap nan pwosesis aplikasyon rideshare.
- Depatman Divizyon Sipèvizon Transpò a kominike avèk chofè machin ki reglemente Divizyon an ki oblige gen sètifikasi bis. Divizyon Sipèvizon Transpòtasyon an reyaji tou ak konsomatè yo, sitou atravè korespondans, pou rezoud plent sou transpòtè komen yo.
- Depatman Divizyon anplasman an bay lisans pou konstwi ak opere liy transmisyon epi li bay egzansyon ki nesesè nan zòn minisipal pou enstalasyon enèji. Anplis de administre fonksyon lokal Depatman an, Divizyon anplasman an sèvi tou antanke anplwaye nan Komisyon Konsèy la Sit Enstalasyon Enèji, ki sipèvize anplasman anpil enstalasyon enèji gwo.
- Apati 2024, Divizyon Jistics Anviwònman ak Depatman Patisipasyon Piblik la ap dirije atravè yon direktè e li gen ladann anplwaye nan lòt divizyon k ap travay kòm Ekip Jistics Anviwònman an. Ekip Jistics Anviwònman an gen ladan pwofesyonèl sant apèl yo, planifikatè, ekonomis, avoka, yon koòdonatè aksè nan lang ak ofisyè konfòmite epi li konsantre sou pi bon pratik pou konfòme yo ak Estrateji Jistics Anviwònman DPU a. Travay ajans ki pral sipòte atravè Divizyon Jistics Anviwònman ak Patisipasyon Piblik la se nan premye pwen enpòtan enèji, anviwònman ak tandans teknologik k ap transfòme enèji ak enfrastrikti transpòtasyon nan Massachusetts pandan y ap asire patisipasyon piblik la.

Anplis de sa, chak lòt divizyon Depatman an (egzanp, Divizyon Enèji elektrik, Divizyon gaz ak Divizyon Kondisyon pou Tarif ak Revni) tou kominike avèk manm piblik la pou reponn kesyon yo.

VI. SÈVIS AK PRATIK AKSÈ LENGUISTIK

LAP sa a dwe aplike nèt, selon disponiblité resous fiskal ki nesesè yo. Li reprezante angajman Depatman an pou asire tout rezidan Massachusetts yo ka jwenn aksè fasil pou enfòmasyon ak resous Depatman an. Depatman an pral aplike ak pratik sa yo pou asire moun ki gen LEP gen yon bon opòtinite pou patisipe nan pwosedi Depatman an:

- Pou kèk pwosedi konplèks oswa gwo pwofil (pa egzanp, pwosedi pouvantaj distribisyon debaz ak envestigasyon nan tout eta a) Anvan li pwograme odyans piblik yo, Depatman an pral sèvi ak done Biwo Resansman Etazini an ak zouti kat entèaktif konsènan jistis anviwònman an ak lang yo pale pou detèmine lang nan ki avi yo ak dokiman ki enpòtan yo pral tradwi ak pou ki sèvis entèpretasyon yo pral bay nan odyans piblik yo.
Espesyalman, depatman an pral fè efò pou bay sèvis aksè nan lang nan tradwi ak entèprete nan lang yo souvan itilize nan zòn sèvis aplikab la. Pou rezon direktiv sa yo, "lang yo rankontre regilyèman" vle di senk premye lang yo pale nan Commonwealth la ak dis premye lang yo pale nan yon zòn kote yo bay sèvis yo. Tou depan de nati pwosedi a ak bezwen popilasyon ki kapab afekte yo, Depatman an pral fè efò pou bay tradiksyon ak entèpretasyon nan plis lang pase sa yo rankontre regilyèman yo.
- Pou pwosedi nan tout Eta a, lang yo rankontre regilyèman yo sinifi tòp senk lang lang moun ki pale Angle Limite nan Massachusetts yo pale plis (LEP) N ap itilize done ki soti nan American Community Survey (ACS) oswa lòt ki sous awopriye.
- Pou pwosedi espesifik nan teritwa sèvis yo, lang nou rankontre regilyèman yo vle di pa plis pase senk premye lang ki pale pi plis pa omwen 3% oswa 1000 manm zòn nan, kèlkeswa sa ki pi piti, nan popilasyon an ki gen LEP nan omwen yon zòn resansman teritwa sèvis la.⁵
- Pou pwosedi lokal espesifik, Depatman an pral antreprann yon Analiz demografikman Lengwistik. Anplwaye yo pral egzamine zòn resansman an (yo) nan zòn pwojè a. Anplwaye yo pral idantifye tout resansman totalman oswa pasyèlman nan yon zòn ki deziyen zòn jeyografik pwojè yo pwopoze a, ki baze sou kalite pwojè yo pwopoze a, ak konpozan li yo. Zòn jeyografik deziyen an varye selon pwojè a tape, jan sa a: (a) yon ka mil nan limit yo (tankou bor nan dwa pasaj) nan pwojè lineyè oswa eleman pwojè lineyè ki pa sit-espesifik ak manke yon adrès pwen sèl,

---

⁵ Biwo resansman Etazini itilize feyè resansman an pou kolekte enfòmasyon sou moun ki abite nan chak pati nan peyi a. Tout peyi a divize an feyè resansman, epi, pou chak feyè, yo bay enfòmasyon diferan sou moun k ap viv la, enkli enfòmasyon sou lang yo pale.

tankou liy transmisyon ak gaz tiyo; (b) yon mil de fwontyè pwojè ak eleman pwojè yo pou estasyon switch elektrik, estasyon, estasyon kontè tiyo, gaz regilatè, enstalasyon pwodiksyon elektrik, enstalasyon depo gaz, depo enèji sistèm, oswa estasyon gaz COMPRESSOR. Anplwaye yo pral evalye chak resansman (an antye oswa yon pati) nan zòn jeyografik deziyen sa yo pou nenpòt lang ki pale nan omwen senk poustan (5%) nan popilasyon an ki idantifye tou kòm gen limite Konpetans angle.⁶ Anplis de sa, pou pwosedi espesifik kote yo Depatman an egzije pou yo bay minisipal yo yon kopi avi biblik la biling biwo, bibliotèk biblik, sant pou granmoun aje, ak kay pou adorasyon nan zòn jeyografik nou vle a.

- Nou atache nan LAP sa a yon anèks ki montre Lang yo regilyèman Te rankontre nan tout Eta a ak nivo teritwa sèvis ak pou ki y ap bay tradiksyon ak entèpretasyon. Pou pwosedi nan sèvis la nivo teritwa ki pa kouvri tout sèvis yon konpayi distribisyon teritwa, lang yo ki nan lis pou konpayi distribisyon sa a ka modifye kòm apwopriye pou teritwa sèvis sib la. Yo ka revize apendis sa a epi aktyalize kèk fwa apa de aktyalizasyon pwogram LAP a.
- Tou depan de nati pwosedi a ak bezwen moun ki kapab afekte nan popilasyon an, Depatman an pral fè efò pou bay tradiksyon ak entèpretasyon nan plis lang pase sa yo rankontre regilyèman yo.
- Dokiman ki tradwi yo pral afiche sou sitwèb Depatman an ak sou sitwèb nenpòt moun ki fè petisyon an ki enpòtan jan Depatman an mande l.
- Pou pwosedi yon petisyonè, Depatman an pral mande moun ki fè petisyon an pou l achte sèvis entèpretasyon ak tradiksyon. Depatman an pral mande pou sèvis petisyonè a ofri yo gen ladan yo entèprèt ki resevwa fòmasyon ak tradiktè ki kapab tradwi kontni teknik la yon fason ki fyab.
- Pou pwosedi Depatman an kòmanse a, Depatman an ap achte sèvis entèpretasyon ak tradiksyon tèt li. Depatman an pral fè efò pou chwazi founisè entèpretasyon ak tradiksyon ki gen eksperyans ki apwopriye ak konesans teknik nan endistri a.

Tout avi depoze yo pral genyen enfòmasyon nan chak tòp dis lang Commonwealth yo sou fason pou mande sèvis entèpretasyon ak/oswa tradiksyon pou moun ki Limite nan pale Anglè LEP. Depatman an pral fè efò pou asire avi ann angle ki anonse opòtinite patisipasyon biblik yo genyen yon langaj klè pou fasilité tradiksyon nan lòt lang. Depatman an ap fè efò pou l bay sèvis tradiksyon oswa entèpretasyon sou demann, depi demann sa a fèt alè nan kontèks pwosedi a, jan Depatman an detèmine sa nan chak ka. Sèvis sa yo pa pral gratis pou moun k ap mande sèvis la.

---

⁶ Nan resansman ameriken an, done sa yo pran anba tit "Moun ki pale angle mwens pase 'tré byen'".

Depatman an ap kenbe ekipman pou tandé ak asistans entèpretasyon odyans yo. Depatman an pral asire tout Ofisyè Odyans Depatman an resevwa fòmasyon sou itilizasyon ak fonksyon awopriye ekipman pou tandé ak entèpretasyon Depatman an.

Nan mezi sa posib, Depatman an pral devlope epi kenbe yon lis tèm teknik e legal yo souvan itilize nan zafè Depatman an epi bay tradiktè ak entèprèt lis sa yo.

Depatman an dwe afiche nan zòn komen biwo Depatman an ki fèt pou avi publik sèvis asistans lenguistik ki disponib nan Depatman an, ni an pèsòn ni nan telefòn, nan omwen dis lang ki plis pale nan Commonwealth la, tankou jan Biwo Resansman Etazini deside sa.

Yo fòmate sitwèb depatman an pou pèmèt gen tradiksyon nan plizyè lang lè I sèvi avèk fonksyon ki tradwi nan paj la. Itilizatè yo ka chwazi lang yo vle a lè yo sèvi avèk meni deroule a epi ale nan "Chwazi Lang," ki aksesib apati ikòn glòb la sou ba zouti sit entènèt la.

Depatman an pral afiche dokiman enpòtan sou sitwèb li nan yon fòma ki pèmèt pou tradiksyon nan plizyè lang lè I sèvi avèk fonksyon ki tradwi nan paj la. Depatman an pral sèvi ak platfòm medya sosyal li yo tou pou bay enfòmasyon enpòtan ki tradui epi ogmante mesaj pou popilasyon ki gen LEP. Moun ki enterese yo ka kontakte Kowòdonatè Aksè Lang Depatman an, ki pale nan Seksyon XI, pi ba a, pou mande materyèl ki tradwi yo.

Kounye a, Divizyon Konsomatè a gen anplwaye ki pale Espanyòl, Kreyòl Kapvèdyen, Kreyòl Ayisen ak Pòtigè pou reponn liy gratis la. Sistèm telefòn otomatik Divizyon Konsomatè a pèmèt konsomatè yo chwazi anrejistreman nan lang Espanyòl ak/oswa anplwaye ki pale Espanyòl.

Depatman an gen yon pwofesyonèl tradiksyon ki bay anplwaye sèvis entèpretasyon nan telefòn nan plis pase 200 lang pou ede manm publik la ki rele Depatman an.

Divizyon Konsomatè Depatman an pral revize tanzantan analiz sistèm sant apèl ak enfòmasyon yo kolekte atravè sistèm sant apèl otomatik li a pou idantifye domèn posib pou amelyorasyon epi, nan limit posib, amelyore fonksyonalite sistèm sant apèl otomatik la.

Divizyon Jistics Anviwònmantal ak Patisipasyon Biblik Depatman an pral travay ak tout divizyon pou evalye opòtinite ak amelyore aksè lenguistik.

Sèvis entèprèt pou konstitiyan telefòn yo

Aktyèlman DPU a gen manm pèsonèl ki pale Espanyòl, Pòtigè, Kreyòl Fransè ak lòt lang. Lè konsomatè yo rele divizyon konsomatè, yo gen opsyon pou yo transfere apèl yo dirèkteman bay yon anplwaye DPU ki pale Espanyòl. Si yo rate opsyon sa a, oswa si yo pale yon lang ki pa Espanyòl, yo pral transfere apati yon anplwaye ki pale anglè a yon anplwaye DPU ki pale lang yo epi ki ka tradwi pou yo. Moun- ki pale espanyòl nan Divizyon Konpayi Rezo Transpò DPU a, yo rele an kowòdinasyon ak anplwaye DPU ki pale Espanyòl.

Depatman an gen aksè a yon sèvis entèpretasyon lengwistik nan telefòn ki bay entèpretasyon nan plis pase 200 lang pou ede manm publik la pou lè yo rele Depatman an. Anplwaye yo resevwa enstriksyon pou yo rele sèvis lang lan, idantifye tèt yo kòm anplwaye DPU epi bay yon kòd kliyan, mande entèpretasyon nan lang ou bezwen an, epi tann pou yo konekte l ak yon entèprèt. Nan kèk ka, anplwaye DPU ka bezwen fè aranjman pou pwograme yon apèl an kowòdinasyon ak tradiktè a. Gen plizyè [vandè eta](#), sou Kontra [PRF75](#) nan tout Eta a

Tout anplwaye yo ta dwe gen aksè a epi resevwa fòmasyon sou founisè sèvis lang nan telefòn.

Gid Tradiksyon ak Entèpretasyon

Lè w ap tradui yon dokiman oswa w ap mande entèprèt, swiv etap sa yo:

1. Chwazi lang (yo) ki nesesè pou tradiksyon oswa entèpretasyon an.
2. Pou rezon tradiksyon, e- poste dokiman an (yo) yo dwe tradui bay konpayi tradiksyon an epi mande yon bidjè.
3. Plizyè [vandè eta patisipe nan](#) Kontra PRF75 pou tout Eta a.
4. Kesyon? Kontakte Veena Dharmaraj, Koòdonatè Aksè Lenguistik, nou pale de li nan Seksyon XI, pi ba a.

Aksè sinifikatif Pou Moun ki gen Andikap

Objektif aksè siyifikatif pou komunikasyon efikas pou moun ki gen andikap se pou ankouraje konfòmite ak lwa federal ki pa gen diskriminasyon epi asire ke yon moun ak vizyon, lapawòl, langaj, tandem, oswa lòt andikap ka transmèt enfòmasyon, kominike ak, epi resevwa enfòmasyon nan men DPU a. Èd ak sèvis oksilyè yo ka oblige kominike byen ak moun ki gen andikap. Moun ki gen andikap ka mande diferan aparèy oksilyè oswa teknoloji asistans pou aksè nan lang ak komunikasyon depan de bezwen fonksyonèl yo.

Sou demann, DPU a pral bay lektè ekran pou moun ki avèg oswa ki pa wè yo tou kòm tèks altènatif pou dekri imaj lektè ki sou ekran yo pa ka entèprete. DPU ap tou bay langaj siy Ameriken (ASL) oswa aksè komunikasyon an tan reyèl tradiksyon (CART) sèvis pou moun ki soud oswa ki gen difikilte pou tandem sou demann.

Yo ta dwe fè demann pou aranjman rezonab pou moun ki andikape yo omwen yon semèn anvan dat sèvis la epi dirije yo bay Manadjè DEI Jenyka Spitz-Gassnola, Biwo Egzekitif Enèji ak Zafè Anviwònman, 100 Cambridge Street, Boston, MA 02114, nan 857-330-2572 oswa Jenyka.Spitz-Gassnola2@mass.gov oswa [isit lae](#). Yon lyen pou Règleman EEA/DPU sou Asire w gen Aksè Siyifikatif pou Moun Andikape yo, [wap jwenn li la isit la](#).

VII. FÒMASYON ANPLWAYE YO

LAP la pral:

- Dokiman afiche yon fason entèn pou tout anplwaye yo, epi anplwaye yo pral resevwa rapèl peryodik sou dokiman an;
- Entegre nan oryantasyon an pou nouvo anplwaye yo;
- Prezante I bay jesyon pou yo totalman okouran epi konprann LAP la pou ranfòse enpòtans plan an epi asire anplwaye yo aplike I; Epi
- Prezante bay anplwaye Depatman an ki gen kontak ak publik la pandan fòmasyon sou pi bon pratik pou patisipasyon publik la.

Direktè Jistis Anviwònmantal ak Patisipasyon Publik la ap dirije fòmasyon pou anplwaye yo epi li pral avize anplwaye Depatman an sou lòt fòmasyon ki disponib nan Biwo Egzekitif Enèji ak Politik Anviwònmantal Biwo Jistis ak Ekite Anviwònman an.

VIII. SIVEYANS

Depatman an pral revize epi mete LAP li a ajou omwen chak dezan oswa pi souvan si sa nesesè.

Revizyon an evalye:

- Si te genyen nenpòt chanjman enpòtan nan konpozisyon an oswa bezwen lenguistik nan popilasyon yo sèvi yo;
- Si anplwaye Depatman an konnen epi konprann dokiman LAP la;
- Si dokiman adisyonèl mande pou tradiksyon;
- Idantifikasiyon nenpòt pwoblèm oswa pwoblèm ki gen rapò ak sèvi moun ki gen LEP ki te ka parèt pandan de ane ki sot pase yo; epi
- Idantifikasiyon nenpòt aksyon rekòmande pou bay sèvis lenguistik ki pi efikas ak respons (pa egzanp, ajoute dokiman yo dwe tradwi, kreye oswa elaji patenarya ak òganizasyon ki baze nan kominote a, oswa chanje priyorite Depatman).

Siveyans efikasite LAP la ka gen ladan:

- Analyze done aktyèl ak done anvan yo sou itilizasyon asistans lenguistik, ki gen ladan lang yo sèvi;
- Fè sondaj sou anplwaye yo sou konbyen fwa yo sèvi ak sèvis asistans langaj, si yo kwè ta dwe gen chanjman nan sèvis yo bay oswa onivo founisè yo itilize yo, epi si yo kwè sèvis asistans langaj ki an plas yo satisfè bezwen moun ki gen LEP; epi
- Siveyans opinyon òganizasyon kominotè yo, sèvis legal yo ak lòt moun ki gen enterè yo sou presizyon ak kalite sèvis asistans lenguistik depatman an ofri yo ak efikasite ak pèfòmans depatman an nan asire aksè enpòtan pwosedi depatman an, pwogram, sèvis, aktivite, ak materyèl pou moun ki gen LEP.

Koòdonatè Aksè Lenguistik Depatman an, ki pale nan Seksyon XI pi ba a, oswa yon moun ki deziyen, dwe patisipe nan reyinyon chak trimès yo òganize grasa Kowòdonatè Aksè Lenguistik Sekretarya Biwo Egzekitif Politik Enèjetik ak Anviwònman an deziyen pou evalye aplikasyon plan sa a.

IX. PWOEDI PLENT AKSÈ LENGIUSTIK

Yo ka depoze plent konsènan aplikasyon LAP sa a nan Kowòdonatè Aksè Lenguistik Depatman an oswa nan Biwo Aksè ak Opòtinite Gouvènè Massachusetts la. Yo dwe depoze plent nan lespas sis mwa apre swadizan refi benefis LAP sa a. Pou depoze yon plent nan Kowòdonatè Aksè Lenguistik, yo ka soumèt plent alekri a bay:

Veena Dharmaraj
Kowòdonatè Aksè Lenguistik & Direktè Jistis Anviwònman ak Patisipasyon Piblik
DEPATMAN SÈVIS PIBLIK
One South Station
Boston, MA 02110
Apèl dirèk: (617) 3053779
Imèl: veena.dharmaraj@mass.gov

Pou depoze yon plent nan Biwo Aksè ak Opòtinite Gouvènè Massachusetts la, yo ka soumèt plent alekri nan atansyon:

Biwo Aksè ak Opòtinite
Yarlenys Villaman
Direktè Afè Kominotè
Kowòdonatè Aksè Lenguistik
24 Beacon Street
Biwo Gouvènè a
State House, Sal 54
Boston, MA 02133
(617) 947-9759
Yarlenys.k.villaman@mass.gov

X. KESYON

Depatman an deziyen Kowòdonatè Aksè Lengistik yo nonmen nan Seksyon IX pou reponn kesyon konsènan LAP sa a oswa nenpòt lòt pwoblèm ki gen rapò ak aksè lengistik. Responsab Jistics Anviwònmantal ak Patisipasyon Biblik DPU a disponib tou pou diskite sou fason pou amelyore aksè onivo lengistik.

APENDIS

LANG NOU TANDE REGILYÈMAN YO

Pou pwosedi nan tout Eta a, tòp senk lang ki plis pale bò kote moun ki Limite nan Lang Anglè a (LEP) se Espanyòl, Pòtigè, Chinwa (Mandarin + Kantonè), Kreyòl Ayisyen, ak Vyvetnamyen.⁷

Lang Nou Tande Regilyèman nan Teritwa Sèvis Gaz yo

Konpayi Distribisyon Gaz	Lang ki pale pa omwen 3% oswa 1,000 moun nan popilasyon ki Limite nan Pale Anglè (LEP) ak omwen yon sektè resansman teritwa sèvis la⁸
Konpayi Boston Gas Company d/b/a National Grid	Espanyòl, Chinwa (Mandarin + Kantonèz), Khmer, Pòtigè, Ris, Kreyòl Ayisyen
Konpayi NSTAR Gas Company d/b/a Eversource Energy	Espanyòl, Pòtigè, Vyvetnamyen, Kreyòl Ayisyen, Chinwa (Mandarin + Kantonè)
Konpayi Eversource Gas Company of Massachusetts d/b/a Eversource Energy	Espanyòl, Pòtigè, Kreyòl Ayisyen, Ris, Chinwa (Mandarin + Kantonèz)
Konpayi Liberty Utilities (New England Gas Company) Corp. d/b/a Liberty	Pòtigè, Espanyòl, Khmer
Konpayi Fitchburg Gas and Electric Light Company d/b/a Unitil	Espanyòl
Konpayi The Berkshire Gas Company	Panyòl, Chinwa (Mandarin + Kantonèz)

⁷ Biwo Resansman Etazini “Lang yo pale lakay yo pa kapasite pou yo pale angle pou popilasyon an 5 ane ak plis pase” Sondaj Kominote Ameriken an, Tablo B16001, 2022

⁸ Biwo Resansman Etazini “Lang yo pale lakay yo pa kapasite pou yo pale angle pou popilasyon an 5 ane ak plis pase” Sondaj Kominote Ameriken an, Tablo B16001, 2011-2015 estimasyon 5 lane

Lang Nou Tande Regilyèman nan Teritwa Sèvis Elektrik yo

Konpayi Distribisyon Elektrik	Lang ki pale pa omwen 3% oswa 1,000 moun nan popilasyon ki Limite nan Pale Anglè (LEP) ak omwen yon sektè resansman teritwa sèvis la⁹
Konpayi NSTAR Electric Company d/b/a Eversource Energy	Espanyòl, Chinwa (Mandarin + Kantonè), Vyetnamyen, Pòtigè, Kreyòl Ayisyen
Konpayi Massachusetts Electric Company d/b/a National Grid	Espanyòl, Chinwa (Mandarin + Kantonèz), Khmer, Pòtigè, Kreyòl Ayisyen
Konpayi Nantucket Electric Company d/b/a National Grid	Espanyòl
Konpayi Fitchburg Gas and Electric Light Company d/b/a Unitil	Espanyol

---

⁹ Biwo Resansman Etazini “Lang yo pale lakay yo pa kapasite pou yo pale angle pou popilasyon an 5 ane ak plis pase” Sondaj Kominote Ameriken an, Tablo B16001, 2011-2015 estimasyon 5 lane